Feria v. die 2. Martij 1679.

In Generali Congregatione Sanctæ Romanæ, & Vniuersalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico Vaticano coram Sanctissimo D. N. D. Innocentio Diuina Prouidentia PP. XI. ac Eminentissimis, & Reuerendissimis Dominis S.R.E. Cardinalibus in tota Republica Christiana contra hæreticam prauitatem Generalibus Inquisitoribus à Sancta Sede Apostolica specialiter deputatis.

SAnctissimus D.N. Innocentius Papa XI. prędictus ouium sibi à Deo creditarum

saluti sedulò incũbens,& salubre opus in segregandis noxijs doctrinarũ pascuis ab innoxijs à fel. rec. Alexandro VII. Prædecessore suo inchoatum prosequi volẽs, plurimas propositiones partìm ex diuersis, vel libris, vel thesibus, seù scriptis excerptas, & partìm nouitèr adinuentas Theologorum plurium examini, & deindè Eminentissimis, & Reuerendissimis Dominis Cardinalibus contra hęreticam prauitatem Generalibus Inquisitoribus subiecit. Quibus propositionibus sedulò,& accuratè sæpiùs discussis eorumdem Eminentissimorum Cardinalium,&Theologorum votis per Sanctitatem Suam auditis. Idem Sanctissimus D. N. re posteà maturè considerata, statuit, & decreuit pro nunc sequentes propositiones, & vnamquamque ipsarum, sicut iacent, vt minimùm tamquàm scandalosas, & in praxi perniciosas, esse damnandas, & prohibendas, sicuti eas damnat,& prohibet. Non intendens tamen Sanctitas Sua per hoc Decretum alias propositiones in ipso non expressas, & Sanctitati Suæ quomodolibet, & ex quacumque parte exhibitas, vel exhibendas vllatenùs approbare.

1. Non

1. Non eſt illicitum in Sacramentis conferendis ſequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relicta tutiore, niſi id vetet lex, conuentio, aut periculum grauis damni incurrendi. Hìnc ſententia probabili tantùm vtendum non eſt in collatione Baptiſmi, Ordinis Sacerdotalis, aut Epiſcopalis.

2. Probabilitèr exiſtimo, Iudicem poſſe iudicare iuxtà opinionem etiam minùs probabilem.

3. Generatìm dum probabilitate, ſiuè intrinſeca, ſiuè extrinſeca quantumuis tenui, modò a probabilitatis finibus non exeatur, confiſi aliquid agimus, ſemper prudentèr agimus.

4. Ab infidelitate excuſabitur Infidelis non credens ductus opinione minùs probabili.

5. An peccet mortalitèr, qui actum dilectionis Dei ſemèl tantùm in vita eliceret, condemnare non audemus.

6. Probabile eſt, nè ſingulis quidem rigorosè quinquennijs per ſe obligare præceptum charitatis erga Deum.

7. Tùnc ſolùm obligat, quando tenemur iuſtificari, & non habemus aliam viam, qua iuſtificari poſſumus.

8. Comedere, & bibere vsq; ad satietatem ob solam voluptatem, non est peccatum, modò non obsit valetudini, quia licitè potest appetitus naturalis suis actibus frui.
9. Opus Coniugij ob solam voluptatem exercitum omni penitùs caret culpa, ac defectu veniali:
10. Non tenemur proximum diligere actu interno, & formali.
11. Præcepto proximum diligendi satisfacere possumus per solos actus externos.
12. Vix in Sæcularibus inuenies, etiàm in Regibus superfluum statui. Etità vix aliquis tenetur ad eleemosynam, quando tenetur tantùm ex superfluo statui.
13. Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de vita alicuius tristari, & de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere, & desiderare; non quidem ex displicentia personæ, sed ob aliquod temporale emolumentum.
14. Licitum est absoluto desiderio cupere mortem Patris, non quidem, vt malum Patris, sed vt bonum cupientis, quia nimirũ ei obuentura est pinguis hæreditas.
15. Licitum est filio gaudere de parricidio

Pa-

Parentis à se in ebrietate perpetrato propter ingentes diuitias indè ex hæreditate consecutas.

16. Fides non censetur cadere sub præceptum speciale, & secundùm se.

17. Satìs est, actum fidei semel in vita elicere.

18. Si à potestate publica quis interrogetur, fidem ingenuè confiteri, vt Deo, & fidei gloriosum consulo, tacere, vt peccaminosum per se non damno.

19. Voluntas non potest efficere, vt assensus fidei in seipso sit magìs firmus, quàm mereatur pondus rationum ad assensum impellentium.

20. Hinc potest quis prudentèr repudiare assensum, quem habebat supernaturalem.

21. Assensus fidei supernaturalis, & vtilis ad salutem stat cùm notitia solùm probabili reuelationis; immò cùm formidine, qua quis formidet, ne non sit locutus Deus.

22. Non nisi fides vnius Dei necessaria videtur necessitate medij, non autem explicita Remuneratoris.

23. Fides latè dicta ex Testimonio Creaturarum, similiuè motiuo ad iustificationem sufficit.

24. Vocare Deum in Testem mendacij leuis

non est tanta irreuerentia, propterquam velit, aut possit damnare hominem.

25. Cum causa licitum est iurare sine animo iurandi, siuè res sit leuis, siuè grauis.

26. Si quis, vel solus, vel coràm alijs, siuè interrogatus, siuè propria spontè, siuè recreationis causa, siuè quocumque alio fine iuret, se non fecisse aliquid, quod re vera fecit, intelligendo intra se aliquid aliud, quod non fecit, vel aliam viam ab ea, in qua fecit, vel quoduis aliud additum verum, revera non mentitur, nec est periurus.

27. Causa iusta vtendi his amphibologijs est, quoties id necessarium, aut vtile est ad salutem corporis, honorem, res familiares tuendas, vel ad quemlibet alium virtutis actum, itavt veritatis occultatio censeatur tùnc expediens, & studiosa.

28. Qui mediante commendatione, vel munere ad Magistratum, vel Officium publicum promotus est, poterit cum restrictione mentali præstare iuramentum, quod de mandato Regis à similibus solet exigi, non habito respectu ad intentionem exigentis, quia non tenetur fateri crimen occultum.

29. Vt-

29. Vrgens metus grauis est causa iusta Sacramentorum administrationẽ simulandi.

30. Fas est viro honorato occidere inuasorẽ, qui nititur calumniam inferre, si alitèr hæc ignominia vitari nequit; idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percutiat, & post impactam alapam, vel ictum fustis fugiat.

31. Regularitèr occidere possum furem pro conseruatione vnius aurei.

32. Non solùm licitum est defendere defensione occisiua, quæ actu possidemus, sed etiam ad quæ ius inchoatum habemus, & quæ nos possessuros speramus.

33. Licitum est tàm hæredi, quàm legatario contra iniustè impedientem, ne vel hæreditas adeatur, vel legata soluantur, se talitèr defendere, sicut & ius habenti in Cathedram, vel Præbendam contra eorum possessionem iniustè impedientem.

34. Licet procurare abortum ante animationem fœtus, ne Puella deprehensa grauida occidatur, aut infametur.

35. Videtur probabile omnem fœtum, quãdiù in vtero est, carere anima rationali, & tunc primùm incipere eamdem habere, cùm paritur, ac consequentèr dicendum

erit in nullo abortu homicidium cõmitti.

36. Permissum est furari, non solùm in extrema necessitate, sed etiam in graui.

37. Famuli, & famulæ domesticæ possunt occultè heris suis surripere ad compensandam operam suam quam maiorem iudicant salario, quod recipiunt.

38. Non tenetur quis sub pœna peccati mortalis restituere quod ablatum est per pauca furta, quantumcumque sit magna summa totalis.

39. Qui alium mouet, aut inducit ad inferendum graue damnum tertio non tenetur ad restitutionem istius damni illati.

40. Contractus Mohatra licitus est, etiam respectu eiusdem Personæ, & cum contractu retrouenditionis præuiè inito, cùm intentione lucri.

41. Cùm numerata pecunia pretiosior sit numeranda, & nullus sit, qui non maioris faciat pecuniam præsentem, quàm futuram, potest creditor aliquid vltrà sortem à mutuatario exigere, & eo titulo ab vsura excusari.

42. Vsura non est dum vltrà sortem aliquid exigitur tamquam ex beneuolentia, & gratitudine debitum, sed solùm si exiga-

tur

tur tamquam ex iustitia debitum.

43. Quidni non nisi veniale sit detrahentis auctoritatem magnam sibi noxiam falso crimine elidere?

44. Probabile est non peccare mortalitèr, qui imponit falsum crimen alicui, vt suam iustitiam, & honorem defendat. Etsi hoc non sit probabile, vix vlla erit opinio probabilis in Theologia.

45. Dare temporale pro spirituali non est simonia, quando temporale non datur tamquàm pretium, sed dumtaxat tamquàm motiuum conferendi, vel efficiendi spirituale, vel etiàm quando temporale sit solùm gratuita compensatio pro spirituali, aut è contra.

46. Et id quoque locum habet, etiamsi temporale sit principale motiuum dandi spirituale; immò etiam si sit finis ipsius rei spiritualis, sic vt illud pluris æstimetur, quã res spiritualis.

47. Cùm dixit Concilium Tridentinum eos alienis peccatis communicantes mortalitèr peccare, qui nisi quos digniores, & Ecclesiæ magis vtiles, ipsi iudicauerint ad Ecclesias promouent, Concilium, vel primò videtur per hoc digniores non aliud

signi-

significare velle, nisi dignitatem eligendorum sumpto comparatiuo pro positiuo; vel secundò locutione minùs propria ponit digniores, vt excludat indignos, non verò dignos; vel tandem loquitur tertiò quando fit concursus.

48. Tam clarum videtur, fornicationem secundúm se nullam inuoluere malitiam,& solùm esse malam,quia interdicta,vt contrarium omninò rationi dissonum videatur.

49. Mollities iure naturæ prohibita non est. Vnde si Deus eam non interdixisset, sæpè esset bona, & aliquando obligatoria sub mortali.

50. Copula cùm coniugata, consentiente marito, non est adulterium; adeòque sufficit in confessione dicere, se esse fornicatum.

51. Famulus, qui submissis humeris scientèr adiuuat herum suum ascendere per fenestras ad stuprandum virginem, & multotiès eidem subseruit deferendo scalam, aperiendo ianuam, aut quid simile cooperando, non peccat mortalitèr, si id faciat metu notabilis detrimenti, puta ne à Domino malè tractetur, ne toruis oculis aspi-

cia-

ciatur, ne domo expellatur.

52. Præceptum ſeruandi feſta non obligat ſub mortali, ſepoſito ſcandalo, ſi abſit cõtemptus.

53. Satisfacit præcepto Eccleſię de audiendo Sacro, qui duas eius partes, immò quatuor ſimũl à diuerſis Celebrantibus audit.

54. Qui non poteſt recitare Matutinum, & Laudes, poteſt autem reliquas Horas, ad nihil tenetur, quia maior pars trahit ad ſe minorem.

55. Præcepto Communionis annuæ ſatisfit per ſacrilegam Domini manducationem.

56. Frequens Confeſſio, & Communio, etiã in his, qui gentilitèr viuunt, eſt nota prædeſtinationis.

57. Probabile eſt, ſufficere attritionem naturalem, modò, honeſtam.

58. Non tenemur Confeſſario interroganti fateri peccati alicuius conſuetudinem.

59. Licet ſacramentalitèr abſoluere dimidiatè tantùm confeſſos ratione magni concurſus Pœnitentium, qualis v. g. poteſt contingere in die magnæ alicuius feſtiuitatis, aut Indulgentiæ.

60. Pœnitenti habenti conſuetudinem peccan-

candi contra legem Dei, Naturæ, aut Ecclesiæ, etsi emendationis spes nulla appareat, nec est neganda, nec differenda absolutio; dummodò ore proferat, se dolere, & proponere emendationem.

61. Potest aliquando absolui, qui in proxima occasione peccandi versatur, quam potest, & non vult omittere, quinimmò directè, & ex proposito quærit, aut ei se ingerit.

62. Proxima occasio peccandi non est fugienda, quandó causa aliqua vtilis, aut honesta non fugiendi occurrit.

63. Licitum est quærere directè occasionem proximam peccandi pro bono spirituali, vel temporali nostro, vel proximi.

64. Absolutionis capax est homo quantumuìs laboret ignorantia Mysteriorum Fidei, & etiamsi per negligentiam, etiam culpabilem nesciat Mysterium Sanctissimæ Trinitatis, & Incarnationis Domini Nostri Iesu Christi.

65. Sufficit illa Mysteria semèl credidisse.

Quicumque autem cuiusuis conditionis, status, & dignitatis illas, vel illarum aliquam coniunctím, vel diuisìm defenderit, vel ediderit, vel de eis disputatiuè, publicè,

cè, aut priuatìm tractauerit, vel prædicauerit, nisi forsàn impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem latæ sententiæ, à qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio quacumque etiã dignitate fulgente, nisi pro tempore existente Romano Pontifice absolui.

Insupér districtè in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub interminatione Diuini Iudicij prohibet omnibus Christifidelibus, cuiuscumque conditionis, dignitatis, & status, etiam speciali, & specialissima nota dignis, nè prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

Tandèm, vt ab iniuriosis contentionibus Doctores, seù Scholastici, aut alij quicũque imposterùm se abstineant, & vt paci, & charitati consulatur; idem Sanctissimus in virtute Sanctæ Obedientiæ eis præcipit, vt tám in libris imprimendis, ac manuscriptis, quám in Thesibus, Disputationibus, ac Prædicationibus caueant ab omni censura, & nota, necnon à quibuscumque conuicijs contra eas propositiones, quæ adhùc inter Catholicos hinc indè controuertuntur, donèc à S. Sede

reco-

recognita super ijsdem propositionibus iudicium proferatur.

Franciscus Riccardus Sanctæ Romanæ, & Vniuersalis Inquisitionis Not.

Loco ✝ Sigilli.

Anno à Natiuitate D. N. IESV CHRISTI millesimo sexcentesimo septuagasimo nono, Indictione secunda, die verò 4. mensis Martij, Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Innocentij diuina Prouidentia Papæ XI. anno tertio, supradictum Decretum affixum, & publicatum fuit ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, ac in alijs locis solitis, & consuetis Vrbis per me Franciscum Perinum eiusdem Sanctiss. D. N. Papæ, & Sanctissimæ Inquisitionis Cursorem.

ROMÆ, Typis Reu. Cam. Apost. 1679.

